

Any XV

Barcelona 4 de Setembre de 1902.

SETMANARI CATALA
10 CENTIMS lo número

Aquest pamet seductor,
aquest cos engrescador,
per «Pilar Monterde» atés
¡Aperitiu excelent
pera 'ls desmenjats d' amc

TORNÉM'HI

Si torném'hi ab lo de la plassa de Catalunya. Després de la fantasmagòrica transformació del antic desert en plassa de 'ls plumeros ó en un recó de *manigua* (com gràficament ho bateja el públich) don Manuel *Faba sens esma*, en vista del éxit de sa primera *etz gallada* ha anat tot seguit per la segona, desitjós de fer un cop d'home y de que 'l seu pas per l' administració municipal barcelonina pugui marcar-se ab ratlla blanca.

A ló de que *nunca segundas partes fueron buenas*, no resa á la quinta ab el *sens esma* de 'ls nos res pecats. La segona part de la *manigua*, és millor que la primera. La premsa oficiosa ns na fet saber aquets últims dias que don Manuel no parava ni un segon, que estava penjat als faldons de 'ls propietaris de la casa Rossich, que no 'ls deixava sossegar ni un instant, parlantlos á tot hora de la venda del edifici y que finalment havia pogut lligar caps y lograt la expropiació de la finca pe 'l módich interés de 137.500 pessetas. Resulta donchs, qu' entre 'l cost del edifici, lo que valdrá de tirar-lo á terra, la urbanisació de la plassa y l' import de la grossa de *plumeros*, no s' ha de ser un matemàtich per determinar que ab cinquanta mil duros, ¡ab un millonet de rals! tindrem una plassa nova de trinca ab un frondós oássis africá... quan las palmeras fassin ombra.

Cinquanta mil duros es una friolera devant de la magnitud de l' obra. Las sombras de 'n Rius y Taullet y de 'n Rius y Badía s' escriuirán d' admiració dins sa tomba. Els ex-arcaldes qu' encare s' arrossegan demunt de la crosta terrestre, 's morirán de rabia al calcular que per 50.000 duros més ó menos van deixar-se perdre un éxit de 'ls de major quantia. En Milá y Pi mateix recordará ab arranchs d' amargura la movilizació de xiulets barcelonins durant la seva época y s' estirará 'ls cabells al considerar que ab un gasto de un quart de milló de pessetas, encara 'ns estaria fent felissos á horas d' ara. Fins el mateix Amat, perdut allà entre 'ls terrossos de Cardedeu no podrà menys de planyer que 'l seu substitut hagi tingut tan genial pensada y ell no. Y quan torni á Barcelona y reprengui la vara, si la vergonya ¡ay! no li impideix, no podrà menys de sospesar lo resultat de sas *idas y venidas* durant un any y mitj, ab el mes de interinitat de don Manuel y confessarse vensut!

Que consti donchs, que contra lo que tot el monde creya, en *Faba sens esma* s' portava *embotellat* un gran pensament y qu' ha tingut la trassa ó la xiripa de portarlo á cap.

*
*
*

Arreglat en principi lo de la casa Rossich, per la cantitat de 27.500 duros, ara s' tracta de tirar á terra l' indicat edifici y algú pretèn que dit acte s' efectuhi ab tota la solemnitat possible á fi de 'l dia d' enrunar aquell *empantano* que á tants arcaldes ha fet la trabeta, sigui un dia de festa per Barcelona. Al efecte, algun periódich proposa que ab la casa Ro-

ssich 's fassi un *auto de fé* calanthe foch á una hora designada y devant del públich, á fi de que tot Barcelona pugui veurer en plé dia com treballa 'l cos de bomberos que sostè. La idea es aprofitable y per lo tant la creyem digna de figurar en lo programa de 'ls festeigs;

"Número sensacional. A las 12 de la mañana del dia 24 se procederá solemnemente á derribar por medio de la tea incendiaria la antigua casa Rossich. Gran simulacro de incendio al vivo, por el cuerpo de bomberos. Se procederá al salvamento del mobiliario con el material del cuerpo. Nota. La solemne colocación de la primera tea se hará por el Excmo. señor Alcalde constitucional interino."

Además, 's podría treure algún profit més de la casa Rossich y sometém la idea á la aprobació de la Junta de festas. De 'ls anuncis que infestan tres de las quatre fatxadas del edifici, podrían passar els més notables al museo arqueològich com un recort etern de la històrica casa, ensemps que de la *hombrada* d' en *Faba sens esma*. Els restants lletres podrían repartirse entre 'ls estudis municipals per ensenyar á la canalleta las primeras lletres. Son de durada y estalviarian al Ajuntament una bona porció de lo que paga per gastos de material de 'ls colegis.

Y encare, després de incendiada la casa Rossich y com tercera part de las festas del *derribo*, hi cabria un número final que 's titules «La pobrissalla á Barcelona. Un edifici á l' aranya-estira-cabells.» Al efecte, quan ja 'ls homberos donessin per finida la tasca deixant l' edifici á mitj cremar, podría autorisarse als trinxerayres de la Riba y als drapayres de Sant Antoni per completar el *derribo*, entregantlos'hi la casa Rossich pera que 'n passessin els taps.

Allavors veuriam als desheretats entrar á *saco* la finca y, qui un forrellat, qui un march de finestra, qui una dotzena de mahons, deixar entre tots lo solar com la palma de la má. Ells, aquell dia, menjarian calent y l' ajuntament 's trobaria la plassa desembrassada sense cap gasto.

Creym que 'l «desguarniment, incendi y saqueig» de la casa Rossich, pot constituir un atractiu més de las festas que 's preparan.

Vegi donchs, en *Faba sens esma* si vol completar la seva obra donant'hi l' últim toch.

RAMON BERENGUER.

EPIGRAMA

Dígam que voldrias, nina,
no estar jamay lluny de mi;
dígam que la meva imatge
te vetlla tota la nit;
dígam que á mi sol m' adoras,
dígam'ho, preciosa huri,
y farás que 'm converteixi
en un sér lo més fulis...
Pero no; més val hermosa
que no 'm diguis lo que 't dieh,
puig si l' excés de goig mata
me temo en vritat, morir.

ESPARRAGUERI.

LLOPS AB LLOPS

Lo frare filipino

«Estimats germans en Cristo;
M' havén enviat d' avansada
cap á nostra patria aymada
per fer una exploració,

ja que 'ns treu de Filipinas
de 'ls yankis la vil cobdicia
y es per lo tant de justicia
buscar per altre cantó.

M' hi passejat per Espanya
segóns váu encarregar-me,
y, germans, dech confessarme
que n' hi quedat satisfet...

Ab tot y estar dins d' Europa
nostra hermosa terra hispana,
aquí encara 's cria llana
y heu la gent á galet.

Aquí 'ls frares van á núvols,
per tot n' hi hán á cabassos
y 'ls crien llustrosos, grassos,
atesos y ben peixats.

Las *jamonas* s' hi insinúan,
las vellas 'ls fán l' aleta,
y las mosas la rialleta
y... las deixas á grapats.

En quant als mascles, 'ls temen
més que 'l *tagalo* 'ns temia.
Aquest, molts cops no sabia
dissimular sa aversió,

y aquí, en cambi, ningú xista;
tot'hom als frares s' humilla
y cap espanyol perilla
que 'ns fassi una mala acció.

Embarquéus, donchs, desseguida
y veniuosen á Espanya
qu' aném á obri una campanya
qu' als de aquí deixarà blaus.

Hi há aquí frares de mil menas,
pro no tenen nostra práctica,

desconeixen nostra táctica
y son uns pobres babaus

Nosaltres que á Filipinas
hém après cosas tan grossas
y que portém nostras bossas
plenas d' or americá,

farém la pols á tot bitxo,
já tot Deu donarém guerra!
y dins poch en esta terra
tallarém el bacallá.

El xaretlo dona l' opi,
las viandas son gustosas,
las donas apetitosas
y 'ls mascles mansos anyells.

Seréu donchs, uns infelissos
si no embarquéu desseguida...
Vostre humil germá que us crida,
Fr. Joseph de ls Bons Consells»

I I

Lo frare francés

Mes frères del Cor Sagrat;
Ja que en Combes descastat
us llessa de nostra Fransa,
veniu aquí sens tardansa
qu' es país que ni pintat.

Aquí 'l frare es com un rey
y ningú li fa la lley
riquesas, plahers, influencias
tot está al nostre servey,
¡tot per nostras reverencias!

La dona es molt retretxera ..
y no 's posa romansera
si 's tracta d' un tonsurat...
¡Tinch plena seguritat
de que aquí faréu carrera!

El vi es bó, la carn gustosa,
l' espanyol apenas gosa
piular, si 's veu oprimit...
Ara es ocasió preciosa,

veniu donchs, tot desseguit!

Diu que vindrán filipins
que son uns espatutxins
y de 'ls d' aquí, n' hi há un mosqué...
Fiqueuvos, donchs prompte á dins
creyéu al

Frère René.»

I I I

L' indígena

—Oh fills caríssims en Deu;
A Capitul aquí us crida
vostre pare provincial
devant la infausta noticia
de que arriuan constantment
desde la nació vèhina
vagons plens de cap-polats
que dins de casa se 'ns fican.

També, fills meus, es segú
que aviat, de las Filipinas,
arriuarán cargaments
de *germans* d' aquellas islas
que, famolenchs de *cacau*
'ns afaytarán las *missas*
se 'ns cruspiran els bons tallis
y 'ns farán guerra terrible.

—¿Qué s' ha de fer, oh fills meus?
¿Com defensarnos podriam
de 'ls *frères* d' aquí al costat
y 'ls *paters* d' aquellas islas?

...Quedá 'l Capitul absort
devant tan graves noticias
fins qu' al fi, un frare vellet,
ab cara de momia egipcia,
va exclamar;—;Germans, no cal
que per aixó 'ns dém mal viure
ni que busquéu un remey
que .. tampoch el trobaríam.

¡Bé prou que 'l poble espanyol
'ns donará á tots á dida!

M. RIUSECH.

FESTAS MAJORS

Tením lo gust de participar á
las Societats de poblacions ahont
se celebri **FESTA MAJOR**, que en la

Litografía Barcelonesa de Ramón Estany Carrer de S. Ramón, 6

trobarán un assortit inmens de cromos de totas classes, desde 'ls més
senzills y económichs als de gust més refinat y artístich, propis pera la
confecció de **Programas, Invitaciones, Titols de Soci, de Foras'er y de Abonat, etc., etc.**

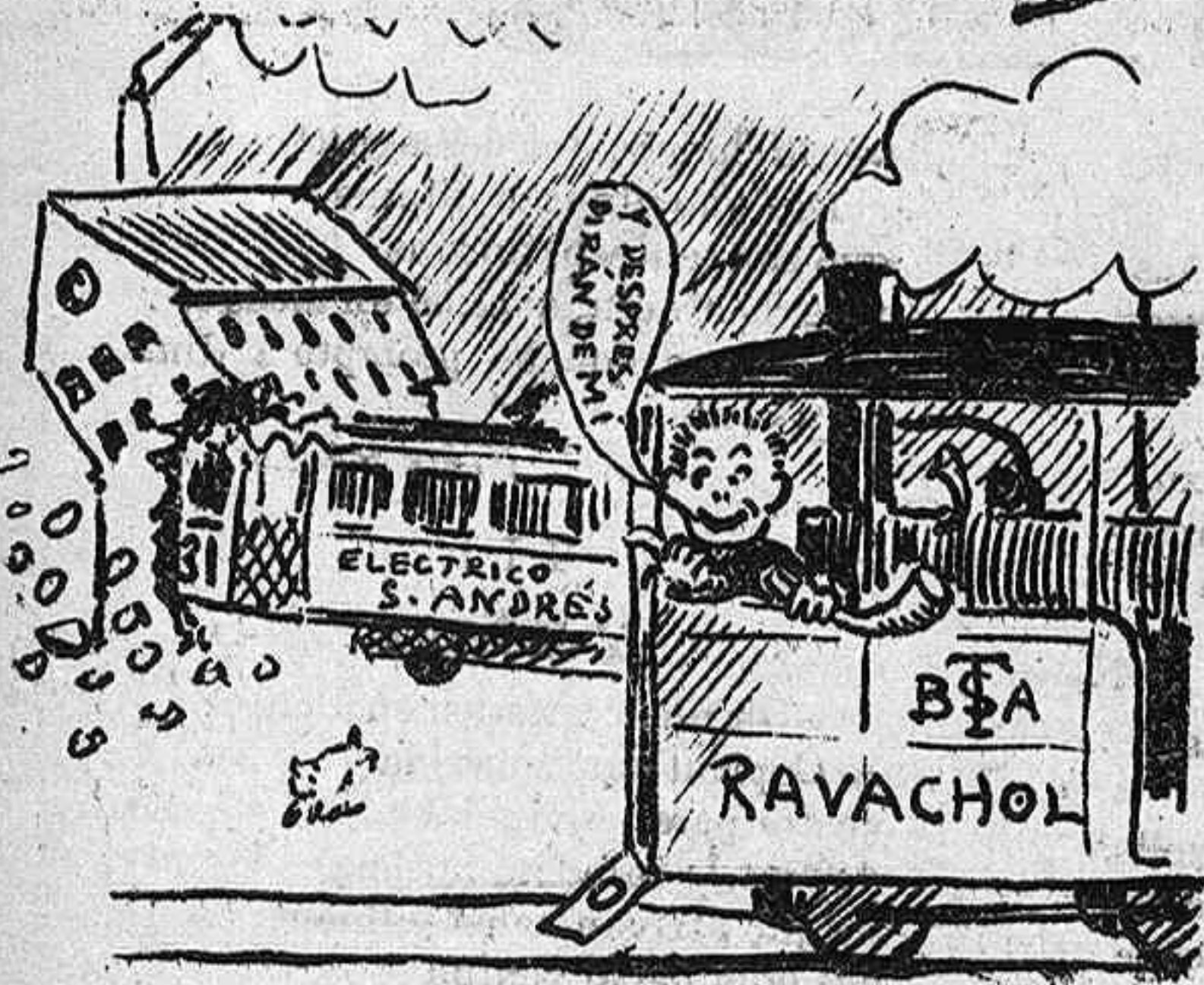
Preus sumament reduhits

Novetat en carnets de totas classes

Redolins

LA TOMASA

DE LA SETMANA

FELIZ INAUGURACIÓ DEL TRANVIA ELECTRIC DE S. ANDREU.....

FABRICA DE ESPEJOS ZARAGOZA.

¡EL... PARAISO PERDIDO.....!!!
ULTIMA HORA.- LA FABRICA ESTABA ASEGURADA

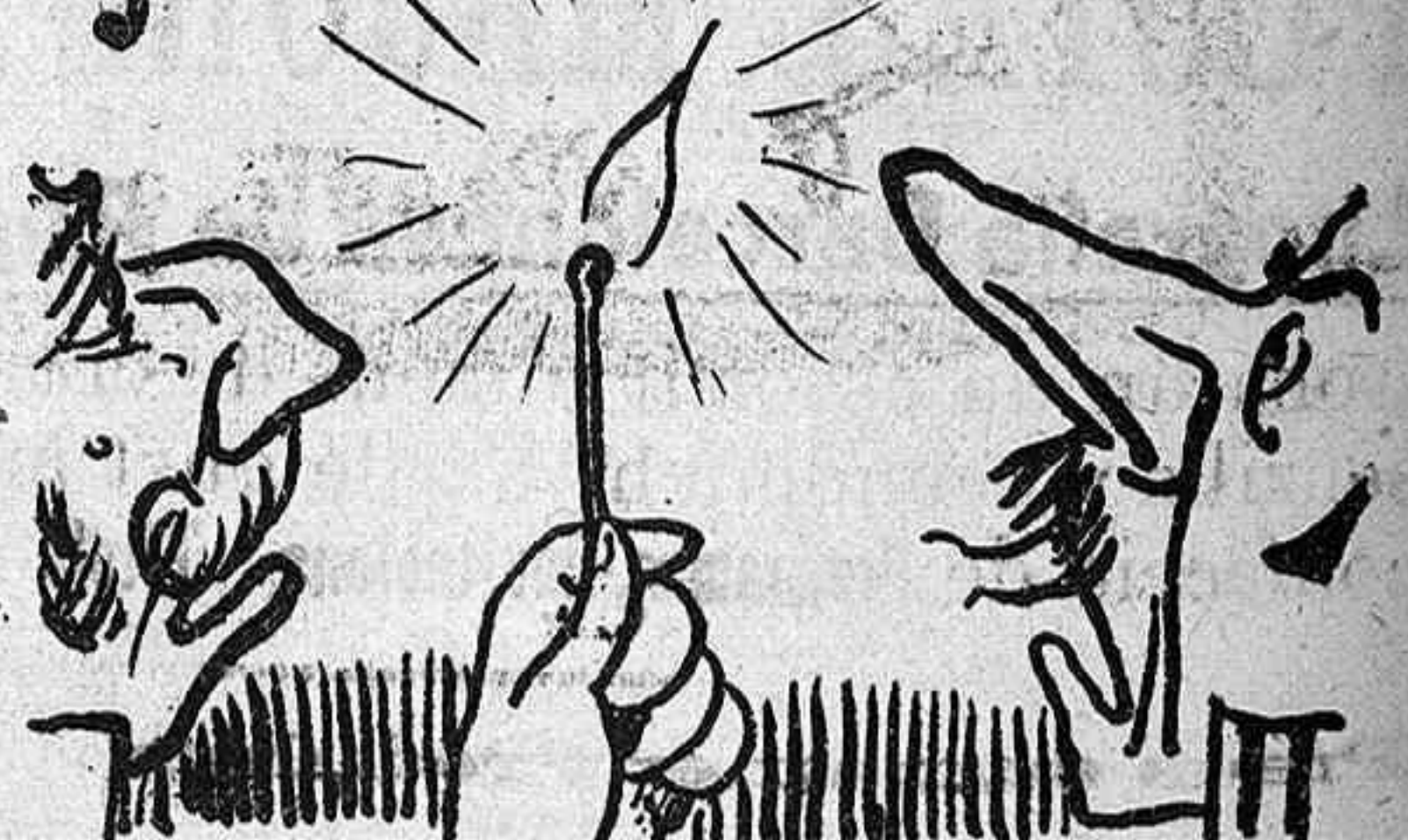
MIRA QUE TIENE ANOUS, EMPENYATS, EN QUE SEPAMOS CORRETTAMENT EL CATALA

(EN NOFRE) .- Y A MI QUE M' HA PORTAT DE VIENA?

ARE SI QUE NO PODREM NEGAR QUE "EL AFRICA EMPIEZA EN LOS PIRINEOS"

LA NOTA DEL VATICANO
ii JA HA SORTIT!!!!.....

LA TOMASA
ΑΓΑΦΕΥΓΟΝ

Si, agaféuol!... però ningú l' agafa.

ESPERANT LAS FESTAS

El Pelat, el Malaspussas
el Ché, el Lloro y el Gepich
están esperant las festas
ab un ansia y un desitj!...

UNA OFRENA

Avuy que tothom presenta proposicions pera las próximas festas de la Mercé, tenim el gust d'ofèrir l'idea d'un certamen de bellesa, enmotllantse ab lo següent:

Concurs

A las donas de nostra terra ¡¡¡salut!!!

Aquesta Corporació, aymadora de la Mare Naturala per un cantó y tenint present per l'altre que hi han ulls que s' enamoran de *certas cosas*, lo que demostra com tres y dos fan... *més*, que hi han *bellezas* que no *ho son...* y *ho son*, segons com se miran; y tenint present una pila de cosas *més*, que ara precisament no se 'n recorda y no está per *fer memoria*, vos convida á pendre part en aquet Concurs de caras, baix lo següent:

Cartell

Primer premi: En calderilla. Al millor conjunt de *cara* qu' al véurela 'l jurat, no 's puga aguantar de *desferse* de *certas exclamacions* de entusiasme tals com: ¡quina pell! «¡es de primera!» «¡tira peixet!» ó quansevol altra *bestiesa* per l' istil.

Segon premi: També en calderilla (pero no tanta). A la *cara* qu' encara que 'ls del jurat no diguin rès, se mirin un bon rato 'ls uns als altres com volguent dir... «y d' aquesta, qué me 'n dius?»

Tercer premi: Mitja dotzena de mocadors de butxaca, *estripats artisticament*, al millor nás gòtich, grech ó romá que reuneixi las condicions de elegancia, netedat y ventilació.

Quart premi: Un *rich* impertinent (ja *li fan el mànech*.) Al millor *clot* á quatre pasas de la boca que 's obri y 's tanqui, segons si la *interesada* riu ó no riu. Se concedirá un *accessit* fixo a aquet premi, á la *cara* que en lloch de 'l *clot* ostenti algún altre *poblel*, essent preferit un de la *costa*.

Quint premi: Un *artistic* mahó, época Lluís XV. ab incrustacions de ciment *autógrafo*; á la *cara* qu' ab més exactitut representi las parets de Lloja.

Nota: Será necessari *girar* la cara pero comprobrar la gruixaria.

Sisé premi: Ofrena de l' Associació de 'ls cegos *instrumentals* de Barcelona: Un *artistic* romanso de «E. Género infimo» ab cobertas de color d' *angunia* y tirat á dugas tintas... *cinquanta*; á la millor *cara* pigada, tenint present que 'l *minimum* de pigas «*lunares*» per tradició haurá de ser de *dos* y 'l *máximum*, mitja dotzena; ni tant prims que semblin *gastaments*, ni tant grossos que arribin á la categoria de *pómeros*.

Seté premi: Un *artistic* porta-monedas *buyt*; á la millor *ganyota* *artística* y *natural* que segons com se miri fassi riure y segons com fassi plorar.

Nota: La *interesada* haurá de probar que aquesta *ganyota* la fá sempre, rebutjantse, naturalment, en cas de que 's comprobi per pèrits al efecte, de qu' es feta per atencions de moment ó aguantanse l' *alè*. Octau premi y últim: Una *friolera*; pero *artística*

(tot ho donem *artistic*). A la *cara* que ab tot y estar *atrotinada* per *disgustos* de familia ó *tantos* rebuts, s' aguanti dreta com si rès hagués passat y puga *aprofitarse* per la explotació d' alguna *industria*.

CONDICIONS: Las midas mínimas de las *caras* concurrents deurán ser; un pam de llargada; mitj d' amplada per *quatre dits de front* y... haurán de *caure de 'l seu pès*. Poden ser tant groixudas com se vulgui.

No entrarà en concurs cap *cara* grabada: totas han de ser precisament *manuscritas*.

En cas de que algún premi quedés *desert*, aquesta Corporació 's cuydará de colocar 'hi alguns aparatos eléctrics y algún *qu' atre* municipal, pera garantir la seguritat pública.

Las *caras* premiadas, estarán exposadas... á *pendre mal* en un establiment de 'l carrer de Fernando ó en últim cas á la *Plassa de 'l Padró... municipal*.

En cas de competencia en algún premi, el jurat s' ho farà á la *morra* ó al *tutti* de vuyt cartas *sense remenja*.

Aquet concurs quedará tancat *hermeticament* lo dia 23 de Septiembre; ab aixó, ja ho saben las personas que tinguin *caras majors d' edat* ¡espavilarse! perquè tothom sab que á la taula d' en *Bernat*...

Formarán lo jurat calificador: un concejal en representació de la *Pubilla*; un soci de la *Creu Roja* pe 'l cas probable de discordia; un constructor de pinzells, pe 'l sisé premi: un fabricant de *carotas* y tres ó quatre personas *més*.

Per la Comissió: lo secretari.

J. MALLEU.

EPIGRAMAS

Un cert tenor de sarsuela
va estar un quant temps malalt
y quan á sa companyia
va tornarse á incorporar,
el pobre, notá ab gran pena
al entrá al primer ensaig
que sa veu avans potenta
molt se li havia escursat;
y ab tot y que 'l pobre artista
feya esforços sobrehumans,
no privá que l' empresari
en sa veu s' hagués fixat,
y quan van trovarse á solas
l' empresari y el cantant,
després d' un xich de silenci
lo primé aixis s' explicá.
—Per tenor lo qu' es per are
no serveix; no se 'l pot dar
com á tenor á n' el públich...
Si vol... el darém per baix.

CATALA-NISTA.

Consell

¡Si tens mania d' escriure
ténla sols per diversió!
Si t' ha de doná per viure
y al mateix temps vols ser lliure...
¡Pobre del teu pahidó!..

QUIMET DE LAS COPLAS.

En lo naixement del nen ***

Del desconegut la via
has deixat tendre infantó
per pujá 'l primer grahó
d' aqueix mon plé de falsia;
¡Ser ignocent! no calia
que 't donguessis tal afany;
avuy ets felis, sens dany
descansas en llit de rosas;
demá tas horas ditxosas
ho serán de desengany.

Quan ta verge inteligencia
desperti, ja observarás
com s' allunyan pas á pas
los teus somnis d' ignocencia;
bella creurás la existencia,
y es tot un niu de dolors;
posarás fé en los amors
y son funesta mentida;
veurás bonica la vida
y es un abim plé d' horrors.

Per xó avuy que ja senyalas
ton instinct al bé, 'm confón
pensar que en lo fanch del mon
tinguis d' enllotar tas alas;
ja sé que d' ocasions malas
tos pares t' allunyarán,
mes la lley no torsarán
que á tots los sers encadena
de provar del mon la pena
qui més xica, qui més gran.

¿Qué será de tú?... Voldria
de profeta teni 'l dó,
perque ab ull escrutadó
ton pervindre llegiria;
y si en mitj la sort impia
ab que tots hém de lluytar,
vejés que tú pots lograr
alguna il-lusió volguda,
al darte la benvinguda
t' arrivaria á envejar.

Mes si has de sé adicte al mal
ó de vils passions joguina
ó en los teus actes domina
algun intent infernal,
te diria ab accent alt
donante un amors bés;
—Fuig d' aqui; no vulguis res
d' aquesta terra d' escoria,
y al teu seti de la gloria
entórnaten, fill meu.. ¡Vés!

DOLORS RIERA Y BATLLE.

GAMPESTRE

¡Qué hermós es aquest camp, qué quietetas
están totas las plantas,
ningú créixer las veu y son tan grossas
tan altas y gemadas!
Aquest cánem que veus ab tantas fullas
y tot poblat de brancas,
sols era una llevó, tan menudeta,
que tot just s' ovirava..
La cardina que tinch á la finestra
n' hi poso á dins la gavia
omplintne un caixonet y may las conto..
fá basarda el contarlas
¡Quins prodigis tant grans la terra 'ns obra
fentnos creixer las plantas,
la minima llevar tan petiteta,
avuy ja sembla un arbre.

Mes ay! tot té el seu fi, las verdas fullas
y fins y tot sas brancas,
quan arribará el temps, quedarán secas
igual que brins de palla;
las segará el pagés, fará garberas
perque pugui amararlas
dintre unas bassas grans, d' aygua ben plenas
fins á ser estobadas.
Després ho extendrá al sol, perque s' assequin,
las posará escampadas
y á cops de bregadora fins que quedí
ben neta la llinassa,
La carmuixa al femer, lo lli y estopa
quan siguin pentinadas,
sa filla y sa muller ab la filosa
farán roba per casa.

Ja passat lo seu temps, las prendas vellas
será precís llensarlas..
la terra ho dona tot tot ens ho cria
y tot torna á la mare.

ROSETA SERRA.

Cantar

Vas dir qu' era ton carinyo
més clar que la llum del sol..
Treguí 'l cap per la finestra
y estava 'l cel plé de grops.

SILETA.

Els corsos de senyoras—que s' están preparan si son com els de mostra—jens espatarrarán!

Ab tantissima carella y ab tal munt de citacions al mitj arcalde Botella ja l' hi arriban als... ronyons.

Mossèn Barriguera troba que a n' el Programa hi faltan misses.

—Pues yo encuentro que hi sobran chegants.

El fill del matalassé ab el plano dels fastejos, amunt y avall del carrer.

TEATROS

NOVETATS

A la chita callando la empresa de aquet teatro prepara pera dintre breus dias un grandióspectacle que per los esforsos que 's fan, creyém cridarà poderosament l'atenció y será un atractiu important pera los forasters que sens dupte vindrán en las próximas festas de la Mercé.

Si 'm prometen lo secret, de moment los diré que 's tracta de presentar la obra de mágica *La pata de cabra* pero molt reformada y ab un luxu sumament extraordinari. acompanyat de un batalló de reals mossas que donarán l'opi als més empedernits, pera lo qual fá alguns dias se troba á Italia un representant de la Empresa á fi de contratar las més reals pantorrillas que per alli existeixen, puig las d'aquí ja las tenen totas embargadas pera dit objecte y no n'hi ha suficients.

TIVOLI (CIRCO EQUESTRE)

Que l'espectacle del Sr. Alegria era esperat ab verdadera ansietat ho demostren los plens que fins avuy s'han lograt, aixis com també los aplausos donats á tota la *troupe* fins avuy presentada.

De entre lo més escullit que 'ns ha presentat, sobressurt en lo present any, la estrella Mlle. Dolinda de la Plata, que ha resultat de las millors artistas equestres que habém vist; lo bicelista Sidney que executa algunas sorts completament noves; las germanas Dolo's verdaderas celebritats en lo filferro; barristas cómichs The Corty's; los germans Bucny coneguts de nosaltres per haber treballat en altre local de Barcelona y los sempre apreciats germans Carpi que ja resultan necessaris en la Circo del Sr. Alegria per las simpatías que 's tenen captadas.

Per lo dit, se pot compondrer que la temporada ha comensat ab bon peu.

GRAN-VIA

Satisfeta pot estar la nova Empresa que té á son cárrech la explotació de las 15 funcions de *gènero chico*, ja que haurán resultat quinze plens y alguns d'ells fenomenals.

En honor á la vritat, en gran part se deu á que actualment á Barcelona s'está desprovist de espectacles, pero lo que ells dirán; *hágase el milagro, aunque lo haga el diablo* y aixis podran tenir pretensions de ser uns *grans* empresaris.

Entrant en lo fondo, dirém que casi totas las obras han tingut bona execució y en ellas s'hi han distingit las Srtas. Forá, Anglada y Monterde y los Srs. Sanchis y Codina.

Divendres tindrà lloch lo despido de la companyia y probablement aquesta pasará ab los *bagajes* á 'l teatro Nou Rotiro. que preveyent la munió de forasters que hi haurán en las próximas festas se creu que aquet teatro, també podrá participar de bon negoci.

Dissapte donará comens á una petita temporada la artista italiana Sra. Vitaliani, de la que tants grats recorts ne guarda nostre públich en las dugas temporadas que actuá en lo teatro Novetats, haventla reconegut ser digne continuadora dels triomfs que en la escena han lograt las celebradas actrius Sarah Bernhart y Eleonore Duse.

Lo personal artistich que porta la Sra. Vitaliani es casi lo conegut, per lo que 'n forman part las reputadas

actrius Sras. Farina, Campi y Bonivent y los Srs. Duse y Rizatto.

Lo repertori que anuncia es de lo més granat entre las mes grans concepcions dramaticas.

La obra ab que inaugurarà será la trágica de Sardou, *La Tosca*, á la que seguirán *La Dama de las camelias* y *Sor Teresa*, obras las tres en que hi ha lograt sos més grans exits.

Los bons desitjos de nostre públich á veure art perfecte, fá que esperém que la Sra. Vitaliani conseguixi una profitosa temporada, habenthi la circunstancia extraordinaria que ab tot y ser la companyia de las més importants en son género, regiran preus sumament módichs, ja que s'ha fixat la entrada á 2 rals.

Ab fonament preveyém una temporada d'envejable memoria y de las més importants que s'haurán donat en aquest teatro.

TIVOLI

CONCERTS D' EUTERPE

Pera dilluns próxim, festivitad de lo Naixement de la Mare de Deu, está anunciat lo quint concert de la temporada que baix la entesa direcció del mestre Sr. Rafart, vé donant ab tant bon éxit en la present temporada.

Encare que no sabém de fixo lo programa escullit, (sens dupte per olvit de la Direcció de la Societat) sabém que 's cantarán entre otras composicions de Clavé *El chinito* y *Lo pom de flors* (anys ha no cantada) y tambe 's cantarà *La fraternitat* de Goula, y *La sega* de Candi, que tan bon éxit tingué en lo concert passat.

UN COMICH RETIRAT

Máximas y Consells

No t' amohinis, creu al refrá;
som á la dansa y hém de ballá.

No 't fiquis en cosas raras...
com camisas d' onze varas.

Creume en tot, no sigas ase;
si 't vols casar, don' paraula
á una que 's digui *Paula*
que tindrás la pau á casa.

Si per ta desdítixa ó sort
algú 't provoca ab malicia
re esperis de la justicia,
que 'l dret va pel camí tort.

Si als demes sabs fer du el mort,
farás sort.

Altre consell, y no es broma
puig que la rahó li sobra;
prefereix ser home pobre
avans que ser un pobre home.

Molt més que aixó que s' ensorra
arrán d' ulls y 's diu barret,
creume que es més baratet
y «acomodo» anar de gorra.

B. RAMÉNTOL.

LA TOMASA
PREPARATIUS

Per recorre la ciutat
Don Pere, qu' está molt mal,
tot lo dia va montat
a coll y bé d' un cipal.

La viuda Rosa Panis
per si venen forasters,
tréu las trenyinas del pis.

En cambi, en Joseph Malhora
per no rebre als seus parents
els hi escriu que s' en vá a fora.

En Gregori Plegamans
está frisós, perque surti
la professó dels gegants.

LA TOMASA
CUPÓ PRIMA N.º 41 (1)

Que dona dret á adquirir per

UN RAL

la comedia en un acte y en prosa

Tres assumptos delicats

original de D. J. de ARGILA Y FONT

qual preu corrent es lo de

DOS RALS

(1) Caduca als vuyt días ó avans si s' agotan
 'ls exemplars.

El general de marina y diputat republicá Marengo, diuen que va á ser sotmés á un tribunal d' honor de sos companys, per que entengui en certs assumptos en que 'l Marengo resulta complicat y en tal cas decretarán sa expulsió del cós.

No fa pas gaire temps que 'ls restants diputats republicans van acordar també expulsarlo de la minoria en vista de sa ambigua conducta.

¿Quedém donchs, ab que en Marengo no es bó per general de Marina ni per diputat republicá.

¿Per qué será bó donchs... *Averigüelo Vargas*. O si en Vargas té massa feyna, poden averiguar'ho sos electors.

* *

El mateix día que la guillotina de Sant Andreu, transformada en vehicul eléctric inaugura la nova tracció, un cotxe va *desbocarse* y va tirar una casa á terra.

¡Bon principi!

A seguir per tal camí
 lo celeberrim tranvia,
 els vehins d' aquells voltants
 haur n tret la loteria.

* *

Després de grans esforços, els súbdits de 'n Carlos Xapa han conseguit del seu sobirà que cambiés de norma de conducta, y autorisés per lo tant un moviment armat.

De resultas d' aquesta noticia s' ha notat aquestos días bastanta agitació entre 'ls carlins, las autoritats han pres precaucions, s' han reforçat las guardias etc. etc.

Y tot s' ha reduhit, com altras vegadas, á una baixa de dos enters en las Alicants!!

¿Quin día 'ns convencerém
 de que tantas babarotas
 sols serveixen pera fer
 que puji ó baixi la Borsa?

* *

A horas d' ara son uns 70 els carrers que s' engarlandaran per celebrar els dias de la *Pubilla*.

L' entusiasme en la majoria de 'ls carrers está vivament excitat y no n' hi ha cap que no 's proposi eclipsar als seus vehins.

En cambi, en alguns de importancia 'ls vehins no s' han sapigut entendre y han desistit de adornarlos

Es de sentir que tals rivalitats malogrin l' éxit de la festa barcelonina, pero la Comissió de festeigs podria fer'hi mo t.

Si 'ls botiguers rancis no valen adornar un carrer pe 'l seu compte, hauria de fer'ho la comissió.

Y d' una manera que quedés tapada la visualitat y fins l' accés á las botigas. Perque en lo peccat portessin aquestas, la penitencia.

* *

Apropósit de botiguers repatanis, se 'ns explica un cas succehit en un carrer molt centrich que fa cantonada á la Rambla y en qual cantó hi há una horxateria més ó menos valenciana.

L' amo d' aquest establiment s' ha tancat á la banda y no vol donar ni un céntim per guarnir el carrer, á pesar de que l' horxateria en qüestió será la primera favorecuda per l' aflluencia de gent.

Los restants vehins, en venjansa, diu que pensan interceptar l' acera del industrial referit, plantantli pe 'ls nassos un jegantesch arch de triomf.

Justo castigo á su perversidad. de butxaca.

* *

Sembla que en lo ram de Consums 's cometian graves irregularitats que passavan poch menys que desapercebudas.

Els autors del descubriment ho han sigut els regidors Srs. Mir y Miró y Pons (Alexandre) comissionats per l' Ajuntament pera obrir una investigació.

Però sembla també que 'ls descubridors, s' han juramentat per no fer'ho públich y ab aixó Barcelona no pot sentir'hi.

Quan se fan descubriments d' aquesta indole, no hi ha més remey que tirar al dret caygui qui caygui.

* *

La *chanteuse patriotique* del Trianon, va perdre l' altre dia un manedero valorat en 40 pessetas, el que trovat per un carrabiner, li fou retornat sense volguer admetre aquest cap gratificació.

Copiém la neticia, no tant per fer notar l' honrat procedir del carrabiner com per fer constar que la *chanteuse* patriótica que gasta monederos de 40 pessetas, es francesa.

Las donas patrióticas més ó menos *chanteuses* que á Espanya tenim, no gastan monedero perque tampoch podrian posar hi res á dintre.

Exemple; la heroina de Punta Brava que arrossega per Espanya sas miserias.

* *

A Gijón s' há celebrat un Congrés socialista que ha resultat un cent peus.

Després d' acordar una munió de cosas més ó menos ribibles, y després de 'ls indispensables discursos de l' Iglesias, Quejido (company *Gemech*) y Toribi Reoyo, els congressistas s' han tirat els plats pel cap una porció de vegadas y s' han disolt ab una confraternitat encantadora. Fins hi ha hagut ferits!

Y aqui pau y després gloria.

Y aixó que 'l Congrés s' ha celebrat en familia quedant patentisat que 'ls socialistas al estil de 'ls republicans, no suman gaire més de tres dotzenas ben comptats.

* *

Al ¡mori Catalunya! que estampá en la premsa de Madrid el Sr Santonja director de *El Dia*, contestá desde Barcelona ab un ¡Visca Catalunya! el diari *Las Noticias*, ateginthi algunas consideracions qu' al periodista madrileny degueren cóureli molt, per quant contestá en forma desatinada.

La polémica entre *Las Noticias* y *El Dia* aná caldejantse fins que féu necessari el desafió y va desenlassarse la questió ab un «encuentro» á sabre entre el director de *Las Noticias* Sr. Guerrero y en Santonja.

La sort afavorí al segón, resultant el primer ab una ferida en lo bras.

Som enemichs de la solució que s' dona á las tituladas questions d' honor, pero aixís y tot 'ns agradá la caballeresca actitud del Sr. Guerrero, majorment no sent catalá y creyém que s' ha fet digne de la estimació de nostres compatricis, per lo desinterés y energia ab que ha surtit en defensa del bon nom de Catalunya.

Afortunadament, la ferida rebuda pe 'l senyor Guerrero no té gravetat, lo que celebrém enffuit.

*

Tot alló de 'ls viatjes reals s' ha tornat aygua poll, per ara.

El reyet havia d' anar á Galicia, á Andalusía y á las provincias de Llevant y resulta que no passa de Bilbao.

La suspensió del viatge regi m' ha deixat sumit en un mar de confusions. ¿Perqué no anirá el rey á Corunya, ni á Sevilla, ni á Valencia, ni á Saragossa ni á Barcelona?

La culpa, al meu modo de veure, la tenen els censos de població. En ells resulta que en eixas capitals l' element obrer abarca un 90 per cent de la població total.

[Ecco il problema!]

*

A casa d' un atrecista (Rígurosament histórich)

—Deu lo guard... Nosaltres som la comissió del carrer X y venim á fer tractes per adornar aquesta via.

—Molt bé dihnen... Vostés s' explicarán...

—Si senyor, nosaltres voldríam alcansar el primer premi y per lo tant no mirarém prim ab lo preu...

—Mirin que 'l carrer X, es molt llarch y ample.

—No hi fa rés... Ja estém decidits á vessar'ho tot...

—Bé sí, ja m' ho penso... Pero aixís y tot si 'm donan una dita veuré lo que s' hi pot fer... ¿Quant tenen intenció?...

—Donchs, uns cinquanta duros, pesseta més é menos.

—(H !)

—No s' admiri, no; y es que además volém el primer premi...

—(¿Qué 'ls hi dich jo á n' aquets bárbaros?) Dispensin, el primer no podrá ser; ¡ja está donat!

—¿Qué dia ara?... Ah, sí?... Aném noys, aném... Sempre ho hi dit qu' aixó era questió de compares y comares. (Y se 'n van tant cremats.)

*

Segóns noticias fidedignas sabém que l' representació que s' dongué en lo teatro de Tarrasa del drama trágich de 'n Soler de las Casas *L' eunuch*, tingué un éxit extraordinari degut en gran part á que 'ls actors posesionats millor de sos papers, representaren l' obra ab gran art y també á alguna modificació que l' autor feu en las escenas finals de l' obra.

Felicitém al Sr. Soler de las Casas per son triomf y de veras desitjem pugui de nou sentir los aplausos, al ser representat *L' eunuch* en nostre Romea.

Lo dia que 'm vaig casar

Ja hi fet lo que fan 'ls homes;
ja estich per sempre lligat;
ja soch per sempre casat;
no rihéu que no son bromas.
Ja no estich per més cansóns;
prou casadas, ni solteras,
ni viudas; no, va de veras,
tinch altras obligacions.
Qu' encare que soch petit
vull demostrar clarament
als ulls de tota la gent
que serveixo per marit.
D' avuy, prou retirá tart;
prou jochs de cau, ni manilla
ni secansa, ni escambrilla
ni tutti, res, s' ha acabat.
No estich per jochs ni *treyato*,
ni tabernas, ni cafés;
als vespres, no surto més,
vull fé vida de *beyato*.
¿Qu' és alló d' aná á dormí
al entrá la matinada!
Vull fer vida retirada,
ja s' ha acabat tot per mí.
¿Al cap de vall, que n' hi tret
ab tans anys de fé 'l tronera
enredant á en Pau y en Pere
y fent per tot 'l ximplet?
Res, que hi he perdut la gana
y la salut y 'ls dinés
y no hi he guanyat may res;
prou donchs de fé 'l tarambana;
tinch de fé vida de frare
més que de frare, de sant;
m' hi tinch d' aná acostumant...
pe 'l dia que sigui pare...
y allavors ¡ves quin papé
si tu féyas ximpleries!
quin exemple donarias...
no, no, m' haig de portá bé.
Aixís donchs, adéu companys
adéu jochs, adéu brenadas,
adéu nits aprofitadas
salut y visquem molts anys.

Tot lo qu' are 'ls hi contat
han de tenir ben present
que ho dich al precis moment
que comenso á ser casat.

Be vaja, prou ximpleries
la dona ja deu pensá;
—Tot aixó quánt durará?
—Quánt durará?... donchs vuyt dias!

GEGANT DEL PI.

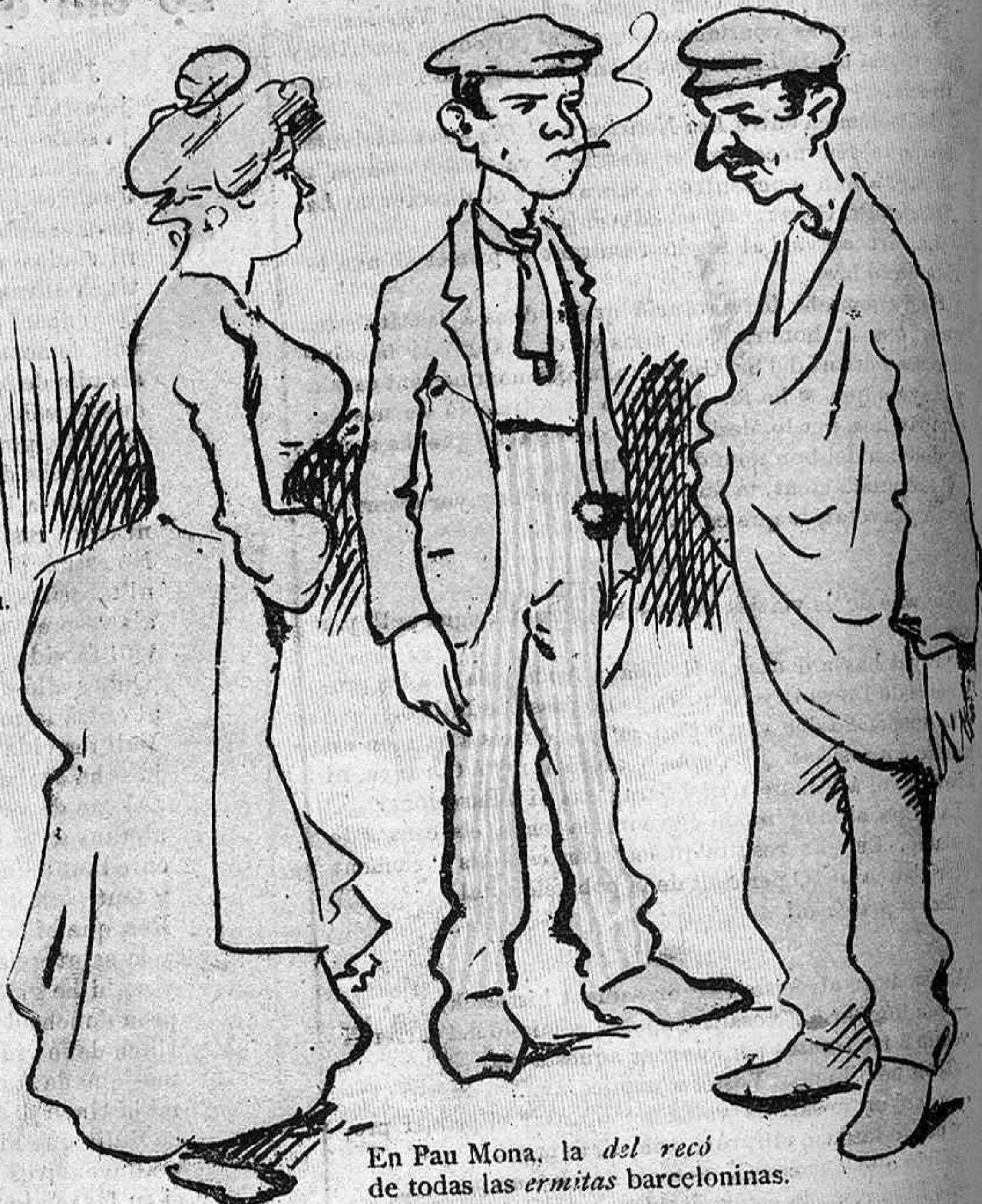
LITOGRAFIA BARCELONESA

SANT RAMÓN, 6. - BARCELONA

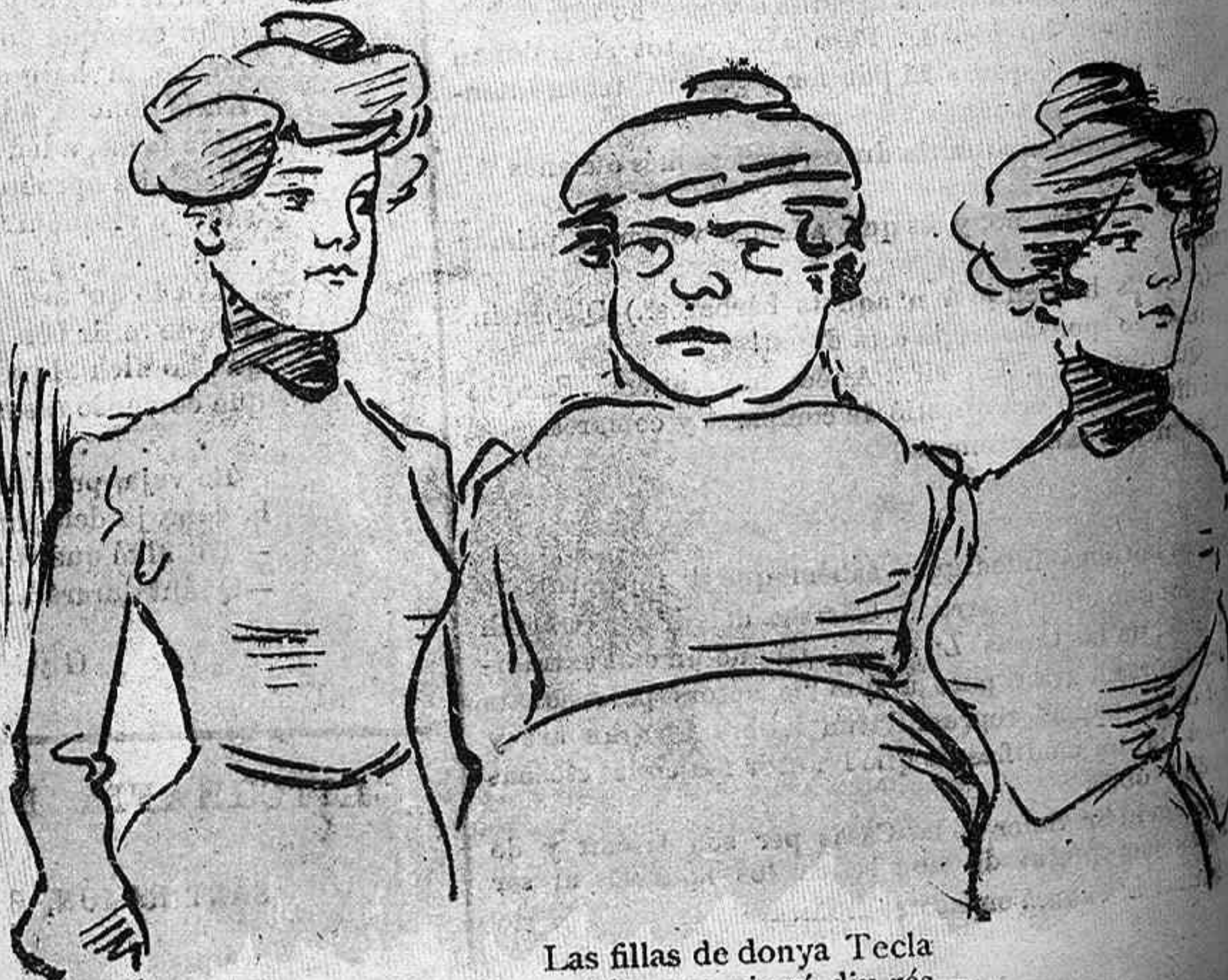
PER LA MERCÉ... ESTRENARÀN

El metje moro, l' oàssis de la plassa de Catalunya.

En Pau Mona, la del recó de todas las ermitas barceloninas.

Las fillas de donya Tecla —á las que ningú diu rés— disitjan per aquells dias